

Johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen: Kotien taloudelliset toimintaedellytykset tulevalla vuosikymmenellä, Helsinki, 10.12.2019

Johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen

Suomen Pankki

Takuusäätiön Talouden ajankohtaispäivä 10.12.2019, Helsinki

Kotitalouksien taloudelliset toimintaedellytykset tulevalla vuosikymmenellä

[Esitysaineisto \(pdf\)](#)

Deputy Governor Marja Nykänen: Problems in embedding climate risks into the traditional financial risk framework

Deputy Governor Marja Nykänen

Bank of Finland

Speech at the Greener Finance for Sustainable Future conference

Finlandia Hall, Helsinki, 31 October 2019

Problems in embedding climate risks into the traditional financial risk framework

Ladies and Gentlemen,

Welcome to the second day of the conference. I am glad to see such a broad spectrum of expertise here. I am Marja Nykänen, Deputy Governor of the Bank of Finland.

In recent years, the Bank of Finland has become active in climate-related issues. For example, we participate in the work of the Network for Greening the Financial System's work streams and plenary. The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) publishes reports on scenarios that will happen if we fail to lower our emissions. From the most recent special report, we learned that the Arctic and polar areas will experience considerable transformations as glaciers melt at an increasingly faster rate. The melting creates a massive amount of meltwater, which will have significant impact on rising sea levels. But the report shows that polar areas also face other consequences. Let's take, for example, the Arctic Ocean.

It provides a habitat for many species. By 2100, it will freeze later in the year with thinner ice and leave those species without a sufficient habitat. Also by 2100, up to 80% of Scandinavian and Central European mountain glaciers might have vanished.

For me, such future prospects are unsettling.

Even though the scenarios seem worrying, it is not too late to act. We, as finance professionals, play an important role in this fight against climate change.

As we heard yesterday, a significant amount of investment is required to transform our economies into sustainable ones. To facilitate investment, we need a well-functioning financial market with availability of green funding instruments. And, in order to ensure a well-functioning financial system, we must keep an eye on the system-level climate risks that might threaten the stable functioning of the financial system and smooth flows of funding for sustainable investments.

In the discussion of climate change risks to the financial sector, two types of systemic risks have been identified. Firstly, there are physical risks, namely damage caused by extreme weather events or climate-related natural disasters. These include hurricanes, floods, storms, heat waves etc. In addition to potential risks to life, such events generate great financial damage.

For example, such events may damage properties. If the property is insured, insurance companies will carry the loss. If the property is not insured, the owner of the property will have to pay for the damage. In the event that the property owner becomes insolvent or the collateral value of that property is lowered, credit institutions may also be at risk.

The extent of physical risks is difficult to estimate in advance, but in extreme cases the potential losses may be significant. In addition, as the risk horizon is long, the frequency and severity of extreme weather events will change over decades. This makes it even harder to model physical risks in the traditional financial risk framework.

The second recognised risk type is transition risk. Transition risk arises when carbon-intensive companies need to adjust their business models to become less carbon-intensive. The adjustments may be a consequence of changes in climate policy or consumer preferences, but they may result in rapid changes in company valuations. And, in extreme instances, in the valuations of entire

industries. For companies that confront transition risk, the adjustment requires investments and the replacement of old technologies and production capacity. The big question is whether this transformation can be done smoothly or whether it becomes extremely costly and burdensome. Transition risk may then manifest itself in investor portfolios, where such revaluations may force investors to book losses. Transition risk is an outcome of a complex process, which makes it even harder to estimate. Comparing physical and transition risks, it makes me wonder whether the actual climate or the climate policy is more difficult to predict. The more we delay effective climate policies, however, the quicker and the more powerful the policies will need to be in the future.

Every financial institution needs to assess these climate-based risks and incorporate them into their risk management frameworks.

A related question is how financial supervisors and regulators should approach climate-based financial risks. What should we expect from financial institutions and how can we help them figure out what to do?

Firstly, it is important to identify best practices and to share experiences between supervisors and within the whole financial industry. The Network for Greening the Financial System (NGFS) offers a platform for considering the best practices to fight climate change in the financial sector. The network is global and it was founded in December 2017. Nowadays, the NGFS has 46 members and 9 observers. The observers include, for example, the IMF, the World Bank and the OECD.

Last April, the network published its first comprehensive report: *A Call for Action*. The report contains four recommendations for central banks and supervisors and two additional recommendations for policymakers to facilitate the work of central banks and supervisors.

The recommendations for central banks and supervisors steer, for example, the assessment of climate-related financial risks in the financial system and the bridging of data gaps. The recommendations also encourage central bankers to lead by example in their own operations by integrating sustainability factors into own portfolio management.

After publishing the recommendations, the work of NGFS has continued to be active. The NGFS's work is divided into three different work streams, which are: Micro-prudential and supervision, Macro-financial, and Mainstreaming green finance. The work streams build analytical capacity within the member organisations and publish handbooks on best practices based on wide consultations of NGFS members and other relevant institutions.

Just a couple of weeks ago, in October 2019, the network published a report titled *A Sustainable and Responsible Investment Guide for Central Banks' Portfolio Management*. In this report, the NGFS provides further guidelines concerning the earlier published recommendation on integrating sustainability factors into own portfolio management and encourages central bankers to adopt Sustainable and Responsible Investment (SRI) practices into their own portfolio management.

The major challenges in analysing risks and designing optimal policies are the lack of comprehensive and comparable data as well as the, as yet, inadequate modelling methods. While we already have a high volume of climate-related data, it has significant limitations. One of the main concerns is that climate-based risks are hard to identify from the historical data, as the impact of climate change may not yet show up in the data.

Though there might be a large number of data providers, there are many challenges associated with the data. Firstly, the data are expensive and data from different providers are not comparable.

Secondly, company-level data vary due to different disclosure methods. Thirdly, the extent to which a business model is dependent on carbon-intensive suppliers hardly shows up in company-level reporting. Furthermore, it is difficult to relate the climate data to the financial data of the companies. The lack of adequate data and models cannot be a reason to do nothing, however. It is each financial company's own responsibility to develop their risk assessment methods. Collaboration and common understanding are needed to ensure that the analysis is fit and relevant for the purpose.

Once we identify the best practices for risk assessment, we can then talk about which tools can be used to incentivise sustainable investing. Green Supporting Factors (GSF) and Brown Penalising Factors (BPF) have often been under discussion. In my opinion, unless we have a very good basis from a financial risk point of view for risk differentials between green and brown investments, we should not introduce changes to prudential rules just for the sake of incentivising certain types of investments.

But if we need to choose between these two, then it should rather be the Brown Penalising Factors than the Green Supporting Factors. The basis for this is that climate change and climate policies do not show up in past data and therefore the risks stemming from them are not necessarily reflected properly in the risk calculations.

Instead of supporting or penalising certain types of investments, supervisory expectations would be a convenient way of guidance. Some supervisors, the Bank of England for example, have set out supervisory expectations for financial institutions on how they should manage climate risks. The supervisory expectations of the Bank of England cover governance frameworks, risk management, the use of scenario analysis and appropriate disclosure.

In my opinion, risk management is the key element. To practise proper risk management, we need to figure out the best frameworks to identify and evaluate risks. We should also use some level of standardisation in the risk management framework for climate-based risks so that the outcomes are comparable between institutions. Adequate reporting and disclosure are also relevant. To achieve proper risk management, collaboration and discussion between institutions becomes important. Everyone knows that climate-based financial risks are challenging and difficult to approach, as we haven't yet established a common framework. I hope we can lay a few building blocks for this framework today. I am very much looking forward to the panel on financial stability and the risks from climate change this afternoon.

I believe that by discussing and sharing experiences, we will be able to find the best approach to this challenging issue of fighting climate change without compromising financial stability. We just need to find the best practices and at the same time execute wise financial regulation to support the greening of the financial system.

Now, let's enjoy the second day of the conference; we have a very interesting keynote and two panels yet to come.

Thank you!

Johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen: Talouden näkymät heikentyneet, rahoitusjärjestelmän vakautta varjeltava, Vihti, 5.10.2019

Arvoisat kuulijat, hyvät vihtiläiset yrittäjät,

On ilo ja kunnia päästä puhumaan teille tänään talouden näkymistä ja yritysten toimintaympäristöstä. Kutsu juhlaanne oli minulle erityisen mieluinen: olen ollut vajaat 50 vuotta vihtiläinen ja yli 30 vuotta yksissä vihtiläisen yrittäjän, puolisoni Jyrkin, kanssa.

Käsittelen tässä puheessani talouden tilaa ja Euroopan keskuspankin rahapolitiikkaa. Lisäksi kerron näkemyksistäni koskien rahoitusjärjestelmän vakautta ja yritysten rahoitusoloja.

Epävarmuus varjostaa tällä hetkellä kansainvälisen talouden näkymiä. Osa epävarmuuksista on luonteeltaan taloudellisia, kuten velkaantumisen kasvu Kiinassa ja monien kehittyvien talouksien alttius rahoitusmarkkinoiden kansainvälisille heilahteluille. Lisäksi riittää epävarmuustekijöitä, jotka ovat luonteeltaan lähtökohtaisesti poliittisia. Niihin kuuluvat Yhdysvaltain ja Kiinan välinen kauppasota sekä Britannian EU-eroproessi, eli Brexit.

Edellä mainitut tekijät näkyvät jo osin kansainvälisessä talouskehityksessä. Se on vaimentunut tuntuvasti viimeisen puolentoista vuoden aikana. Maailmantalouden suhdannekäänte ajoi vuoden 2018 alkupuolelle. Tuolloin maailmankaupan ja teollisuustuotannon kasvuvauhdit alkoivat hidastua. Kun epävarmuus tulevasta on suuri, investoinnit vähenevät ja talouskasvu vaimenee. Taantuma ei silti ainakaan toistaiseksi ole välittömästi näköpiirissä kehittyneissä talouksissa laajasti.

Kansainvälinen talouskehitys oli usean vuoden ajan vahvaa ennen viimeaikaista vaimenemista.

Myös euroalueella tuotanto kasvoi melko vauhdikkaasti ja työttömyys väheni. Uusin tieto työttömyysasteesta on elokuulta, ja tuolloin se oli jatkanut alenemistaan. Tästä huolimatta inflaatio on pysynyt keskuspankin tavoitetta hitaampana ja inflaationäkymät ovat yhä vaimeat.

Euroopan keskuspankin, EKP:n, neuvosto onkin harjoittanut kestäväää kasvua ja inflaatiotavoitetta tukevaa rahapolitiikkaa. Korot ovat hyvin matalat, ja käytössä on myös niin sanottuja epätavanomaisia rahapolitiikan välineitä kuten laaja arvopaperien osto-ohjelma.

EKP:n neuvosto otti syyskuisen kokouksensa päätöksissä huomioon euroalueen talousnäköymien viimeaikaisen heikkenemisen. Neuvosto totesi, että vahvasti kasvua tukevaa rahapolitiikkaa tarvitaan euroalueella vielä pidemmän aikaa. Rahoituksen hinta yrityksille ja kotitalouksille näyttäisi siten pysyvän yleisesti ottaen matalana.

Suomessakin talouden näkymät ovat heikentyneet. Vielä kesäkuussa Suomen Pankki ennusti noin puolentoista prosentin kasvua kuluvalle ja kahdelle seuraavalle vuodelle. Vuoden 2019 alkupuoliskolla talouskasvu oli yhä kohtalaista, mutta nyt loppuvuosi uhkaa jäädä vaimeaksi. Lyhyen aikavälin mallit ennakoivat enää noin prosentin kasvua vuodelle 2019.

Talouskasvun hidastuminen Suomen vientimarkkinoilla vaikuttaa väistämättä Suomen vientiin.

Ennen kesää ennustettiin vielä, että euroalueen ja muun maailman kasvu piristyisi tämän vuoden lopulla, mikä olisi tukenut Suomen vientiä. Nyt näin pikainen paraneminen näyttää yhä epävarmemmalta. Viennin kasvu on hidastunut mutta ainakaan vielä se ei ole kääntynyt supistumiseksi.

Talouskasvun hidastuminen ja näköymien heikkeneminen vaikuttavat myös julkisen talouden tilaan. Lisäksi siihen vaikuttavat hallituksen julkista taloutta koskevat linjaukset. Nykynäköymien mukaan julkisen talouden alijäämä muodostuu ensi vuonna aiemmin ennustettua suuremmaksi ja kääntää velkasuhteen kasvuun, ellei synny päätöksiä uusista, julkista taloutta vahvistavista toimenpiteistä. Julkista taloutta koskevissa päätöksissä tulisi nyt varautua väestön ikääntymiseen. Ikääntyminen painaa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä. Vaikka Suomen julkinen velka ei kansainvälisessä vertailussa ole erityisen suuri, on julkisen talouden kestävyysvaje EU-maiden

joukossa suuremmasta päästä. Se on nyt kolmen prosentin luokkaa suhteessa bruttokansantuotteeseen. Sen verran pitäisi siis säästää menoja tai kiristää verotusta, jotta arvioidut tulevat julkiset tulot kattaisivat tulevat julkiset menot.

Kestävyyden vahvistamiseen olisi perusteltua pyrkiä ainakin osin rakenteellisten uudistusten avulla, jolloin menosäästöjen ja veronkiristysten rooli voisi olla vähäisempi. Työllisyyttä pitkäaikaisesti kohentavilla uudistuksilla on tässä keskeinen merkitys.

Työllisyysasteen aiempi nopea nousu on ollut pysähdyksissä tämän vuoden alusta alkaen. Työllisyysaste nousi hyvin nopeasti kahden edellisen vuoden aikana. Taustalla oli tuolloin suhdannetilanteen paraneminen ja sen lisäksi rakenteelliset uudistukset, joilla saatiin siirrettyä työllisyyden kasvun rajoja kauemmaksi. Niihin lukeutui ansiosidonnaisen työttömyysturvan enimmäispituuden lyhentäminen.

Lisäksi työllisyyden kasvun edellytyksiä on parantanut suomalaisen tuotannon kansainvälisen kustannuskilpailukyvyyn paraneminen. Sitä on tukenut vuoden 2017 kilpailukyky sopimus sekä aiempaa maltillisemmat palkkaratkaisut viime vuosina.

Yleinen talouskehitys on nyt heikkenemässä, ja samalla työvoiman kysynnän kasvu on vaimenemassa. Näyttää siltä, että toistaiseksi tehtyjen rakenteellisten uudistusten sato on jo pääosin korjattu. Siinä mielessä ei ole ollut yllätys, että työllisyysaste ei ole enää tämän vuoden aikana noussut.

Viime vuosina niin sanotut kohtaanto-ongelmat näyttävät yleistyneen työmarkkinoilla. Työpaikkoja on runsaasti avoimena, mutta samalla on runsaasti työttömiä työnhakijoita. Työttömien osaaminen ja työkokemus eivät ehkä aina vastaa sitä, mitä avoinna oleviin työpaikkoihin tarvittaisiin. Moni työtön voi asua tarjolla olevien töiden kannalta väärällä paikkakunnalla.

Mikään yksittäinen talouspoliittinen toimenpide tuskin pystyy ratkaisevasti lieventämään työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmia. Tuntuva merkitystä lienee silti ainakin koulutusjärjestelmällä ja asuntopolitiikalla. Myös työllistymiseen liittyvillä taloudellisilla kannustimilla on roolinsa.

Hyvä juhlaväki, puhuin edellä hintavakauden turvaamiseen tähtäävästä rahapolitiikasta. Sen lisäksi keskuspankeilla on toinenkin ydintehtävä, joka on rahoitusjärjestelmän vakauden edistäminen. Seuraavaksi tarkastelen, miten rahoitusjärjestelmän vakautta on Suomessa viime vuosina vahvistettu ja miksi vakaus on tärkeää erityisesti yrityksille.

Osa teistä muistaneekin Suomen syvän talous- ja pankkikriisin 1990-luvun alussa. Hieman yli kymmenen vuoden takainen globaali finanssikriisi iski puolestaan voimalla erityisesti suomalaisiin vientiyrityksiin.

Kymmenen vuoden takaiset tapahtumat loivat maailmanlaajuisen yhteisymmärryksen siitä, että pankki- ja finanssikriisejä täytyy torjua selvästi aiempaa pontevammin. Kriisin jälkeen luotiin kokonaan uusi talouspolitiikan lohko, jota alettiin nimittää makrovakauseräpolitiikaksi ja jonka nimenomaisena tavoitteena on ehkäistä pankki- ja finanssikriisejä.

Suomen Pankki sekä monet muut kotimaiset ja ulkomaiset viranomaiset ja organisaatiot ovat jo vuosia varoitelleet suomalaisten kotitalouksien ennätyksellisen suureksi kasvaneesta velkaantuneisuudesta. Varoitelijoiden huolena on erityisesti ollut se, että velkaisimmat kotitaloudet saattaisivat esimerkiksi työttömyyden kasvun tai korkojen nousun seurauksena joutua supistamaan rajusti kulutustaan selvittääkseen velkojensa hoidosta tai säästääkseen vielä pahemman päivän varalle.

Jos jouduttaisiin tilanteeseen, jossa kulutus supistuisi laaja-alaisesti, vaikutukset koko talouteen olisivat kauaskantoiset. Yritysten myymien tavaroiden ja palvelujen kysyntä vähenisi, mikä heikentäisi yritysten kannattavuutta ja lisäisi niiden maksuvaikeuksia ja konkurssesja. Lainanhoito-ongelmien yleistyminen puolestaan kasvattaisi pankkien luottotappioita ja heikentäisi niiden kykyä myöntää uusia lainoja. Yhdessä yritysten ja pankkien vaikeudet syventäisivät ja pitkittäisivät talouden ”kuolemankierrettä”.

On hyvä, että makrovakauseräpolitiikan ansiosta Suomen viranomaisilla on käytössään pelkkää sormenheristelyä vahvempia keinoja velkaantuneisuuden liiallisen kasvun jarruttamiseksi. Suomessa näiden keinojen käytöstä vastaa Finanssivalvonnan johtokunta, jonka puheenjohtajana minulla on tällä hetkellä kunnia toimia.

Olemme tehneet Finanssivalvonnan johtokunnassa useita toimia kotitalouksien suureen

velkaantuneisuuteen liittyvien vakauriskien vähentämiseksi. Uusien asuntolainojen enimmäisluottossuhteen – eli ns. lainakaton – alentaminen lienee niistä tunnetuin. Lisäksi olemme asettaneet luottolaitoksille useita pääomapuskurivaatimuksia, joilla olemme vahvistaneet ja ylläpitäneet luottolaitosten tappionkanto- ja luotonmyöntökykyä. Varmaan huomasitte myös, että valtiovarainministeriön asettama työryhmä julkisti aiemmin tällä viikolla ehdotuksensa lisäkeinoiksi kotitalouksien velkaantumisen hillitsemiseksi.

On hyvä, että kotitalouksien velkaantuneisuuden kasvuvauhti on viime vuosina tasaantunut. Valitettavasti kuitenkin entistä suurempi osuus kotitalouksien veloista koostuu taloyhtiölainoista ja kulutusluotoista. Niihin liittyvät riskit rahoitusjärjestelmän vakaudelle ja koko kansantaloudelle voivat monin tavoin olla jopa asuntoluottoja suuremmat.

Hyvät kuulijat, lopuksi muutama sana suomalaisten yritysten rahoituksesta, joka myös kuuluu Suomen Pankin seurannan piiriin.

Usein väitetään, että pankkisääntelyn tiukentaminen globaalin finanssikriisin jälkeen olisi vaikeuttanut suomalaisten yritysten lainansaantia. Yrityksille tehdyt kyselyt ja Suomen Pankin keräämät tilastot eivät kuitenkaan tue väitettä.

Esimerkiksi Euroopan keskuspankin PK-yrityksille tekemän puolivuositaisen kyselyn perusteella selvästi yli 80 % suomalaisista PK-yrityksistä on saanut kaiken tai suuren osan hakemastaan lainasta. Luku on ollut kasvusuunnassa ja on suurempi kuin euroalueella keskimäärin.

Sääntelyn tiukentuminen ei myöskään näy yritysten pankkilainojen keskimääräisissä marginaaleissa, jotka ovat viime vuosina kaventuneet noin 1,5 prosenttiyksikön tuntumaan. Yritysten pankkilainojen vuosikasvu puolestaan kiihtyi vuonna 2018 parhaimmillaan jopa 8 prosentin vauhtiin ja on edelleen lähellä 7 prosenttia.

On selvää, että yksittäisen yrityksen näkökulmasta rahoituksen saatavuus ja hinta voivat joissain tapauksissa muodostaa rajoitteen. Mainitsemani tiedot kuitenkin kertovat tilanteesta ja viime vuosien muutoksista, kun suomalaisia yrityksiä tarkastellaan laajasti.

Yritysten omien arvioiden perusteellakaan rahoitus ei kuulu niiden pahimpiin ongelmiin. Edellä mainitsemassani EKP:n kyselyssä vain 4 prosenttia suomalaisista PK-yrityksistä ilmoitti rahoituksen suurimmaksi ongelmakseen.

Kyselyn perusteella yritysten selvästi yleisin – ja viime aikoina nopeasti pahentunut – ongelma on ollut vaikeus löytää pätevää työvoimaa. Koska Suomessa yhä runsaat 6 prosenttia työvoimasta on työttömänä, taustalla näytävät osin olevan aiemmin mainitsemani työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat.

Hyvät kuulijat,

Talouden näkymät ovat viime aikoina synkentyneet uudelleen sekä kansainvälisesti että Suomessa. On tärkeää pitää huoli siitä, että pankkien toimintaan liittyvät riskit eivät muodostu liian suuriksi ja koko kansantalouden kehitystä uhkaaviksi. Emme halua antaa mahdollisuutta sellaisen tilanteen muodostumiselle, jossa Suomi oli 1990-luvun alussa ja moni muu kehittynyt talous runsaat kymmen vuotta sitten – tilanteen, jossa pankkijärjestelmään muodostuneet riskit syvensivät ja pidensivät talouden taantumaa.

Olen edellä korostanut tarvetta varautua väestön ikääntymiseen. Se vaikuttaa ratkaisevasti julkisen talouden näkymiin ja on samalla Suomen alueellista kehitystä eriyttävä tekijä. Useilla alueilla vanhusväestön osuus kasvaa kovaa vauhtia. Kasvukeskuksissa tilanne on kuitenkin parempi, ja ilahduttavasti tämä koskee myös pääkaupunkiseudun kehyskuntia. Kehyskunnilla on kuitenkin omat taloudelliset haasteensa liittyen mm. maan sisäiseen muuttoliikkeeseen ja asuntomarkkinoiden heilahteluun.

Kun perheemme saapui muuttokuorman mukana ensimmäisen kerran Vihdin Nummelaan vuoden 1971 alussa, tokaisi isoäitini: ”Taidettiin tulla Jaaran kylään”. Kiikoisten Jaaran kylä oli pahin mummuni tietämä takapajula, jossa ei siihen aikaan tainnut olla edes sähköjä.

On tärkeää, että Vihti tunnistaa omat vahvuutensa ja pysyy mukana muiden kehyskuntien kyydissä - mielellään niiden etujoukoissa. Moni vihtiläinen hankkii elantonsa asuinkuntansa ulkopuolelta.

Ottaen huomioon pääkaupunkiseudun läheisyys, tämä lienee pysyvä olotila.

On kuitenkin tärkeää huolehtia myös kunnan työpaikkaoma-varaisuudesta ja siitä, että yritysten

toimintaedellytykset ovat suotuisat ja työpaikkoja syntyy oman kunnan alueelle. Kannattavat ja kasvavat yritykset luovat työpaikkoja ja siten veropohjaa, joka on tarpeen yhteisten palveluiden kehittämiseen ja mm. edellä mainitun ikääntyvän väestön hoitotarpeesta aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Toimivan työpaikka-alueen luominen on tasapainottelua rakentamisen ja ympäristöasioiden välillä. Tässä joustavien työskentelymahdollisuuksien lisääminen ja toimivien yhteyksien varmistaminen, oli sitten kysymyksessä tietoliikenneyhteydet tai ns. tunnin juna, ovat olennaisia asioita.

Ei Vihti 1970-luvun alussa ollut tuo "Jaaran kylä", vaikka mummuni sellaisen ensivaikutelman saikin. Moni asia on kehittynyt noista ajoista. Se on edellyttänyt yritystoiminnalle suotuisaa toimintaympäristöä ja yrittäjiä, joilla on ollut uskallusta ja kykyä perustaa yrityksiä ja työllistää. Tämän kehityksen jatkamiseksi on tärkeää varmistaa toimiva yhteistyö julkisen sektorin päätöksenteon ja elinkeinoelämän välillä. Näin varmistetaan, että Vihdistä ei jatkossakaan tule "Jaaran kylää". Kiitän mielenkiinnostanne ja toivotan teille iloista yrittäjäjuhlaa!

Marja Nykänen: Rahoitusjärjestelmän vakaus – kotitalouksien velkaantumiseen puututtava ajoissa

Johtokunnan varapuheenjohtaja Marja Nykänen
Suomen Pankki

Euro ja talous -tiedotustilaisuus 9.5.2019, Helsinki

Rahoitusjärjestelmän vakaus – kotitalouksien velkaantumiseen puututtava ajoissa

[Esitysaineisto \(pdf\)](#)

[Marja Nykänen: Rahoitusjärjestelmän vakaus – kotitalouksien velkaantumiseen puututtava ajoissa](#) from [Suomen Pankki](#)

Deputy Governor Marja Nykänen: Where is the Finnish and European regulatory environment heading? RegTech Day, Helsinki. 27.2.2019.

Deputy Governor Marja Nykänen

Where is the Finnish and European regulatory environment heading?

RegTech Day, Helsinki, 27.2.2019

- [Slides](#) (pdf)

[Deputy Governor Marja Nykänen: Where is the Finnish and European regulatory environment heading?](#) from [Suomen Pankki](#)